

I UVOD

Računovodstvo se može posmatrati kao naučna disciplina, kao funkcija u preduzeću, potfunkcija funkcije upravljanja u preduzeću, kao nastavni predmet u školama i sl. Računovodstvo obuhvata proces prikupljanja, obrade i čuvanja podataka, te na njihovoj osnovi donošenje informacija usmjerenih na ekonomske promjene.

Računovodstvo je glavno sredstvo koje pomaže menadžerima da:

- a) Unesu svaku aktivnost za koju su odgovorni i
- b) Da koordiniraju ove aktivnosti u sklopu okvira organizacije.

Računovodstvo pruža informacije za tri glavne svrhe:

1. Uobičajeno interno izvještavanje za odluke menadžera,
2. Neuobičajeno interno izvještavanje za odluke menadžera
3. Eksterno izvještavanje investitorima, vladinim organima i drugim spoljnim saradnicima.

Računovodstvo obuhvata:

- knjigovodstvo,
- računovodstveno planiranje,
- računovodstvenu kontrolu,
- računovodstvenu analizu i
- računovodstveno informisanje.

Računovodstveno planiranje (budžetiranje) je dio procesa planiranja u preduzeću. Obuhvata sastavljanje plana računa dobitka i gubitka (bilansa uspjeha), plana bilansa stanja, plana likvidnosti i plana kapitalnih ulaganja.

Računovodstvena kontrola se brine o urednom i ažurnom knjiženju poslovnih promjena na osnovu formalno i materijalno ispravne dokumentacije.

Računovodstvena analiza ima cilj da osigura informacije o bonitetu preduzeća i trendu njegovog razvoja. Ona se temelji na računovodstvenim (finansijskim) izvještajima.

Pored navedenog sadržaja računovodstva, ono se često raščlanjava na:

- finansijsko i
- upravljačko (menadžersko) računovodstvo.

Finansijsko računovodstvo ima za cilj da osigura i analizira informacije o poslovanju, prvenstveno, za eksterne korisnike (poresku upravu, državne organe, poslovne partnere, kreditore i sl.). Takve informacije su uopštene i prilagođene globalnom iskazivanju podataka.

Upravljačko računovodstvo je namjenjeno menadžmentu preduzeća, s ciljem obezbjeđivanja i analiziranja informacija koje su značajne za efikasno upravljanje preduzećem (kontrolu, planiranje i poslovno odlučivanje). "Upravljačko računovodstvo vrednuje, procjenjuje i oblikuje finansijske i nefinansijske informacije koje pomažu menadžerima da donose odluke kojima će ispuniti ciljeve organizacije." ¹Kao konačni rezultat računovodstva nastaju finansijski izvještaji. Finansijski izvještaji su namjenjeni eksternim i internim korisnicima.

¹ Charles T. Horngren, George Foster, Srikant M. Datar, Osnove troškovnog računovodstva, Sarajevo, 2002, str 3